

« zurück blättern vor »

HALA subst. f., ab 1890; ‘großer Saal, großflächiger Raum, gewöhnlich einstöckiges Gebäude mit einem einzigen großen Raum’ – ‘wielka sala, obszerne pomieszczenie, budynek, zwykle jednokondygnacyjny, jednoprzestrzenny o wysokim, obszernym wnętrzu’: 1890 SŁKOL s.v. *wiata: hala dworcowa, hala odjazdowa*. ○ (1898) 1922 Grusz.Ar.Hut. 13, DOR *Ciemny dół hali hutniczej przedzielony był czerwonymi pasami żarzącego się węgla*. ○ (1900) 1957 Chłędowski II 367 *Wrzask na dworcu straszny [..], jakby po raz pierwszy pociąg wjechał do hali*. ○ 1914 Dąbr.Ig.Zmierzchy 119, DOR *Po pierwszych chaotycznych pytaniach i odpowiedziach przysiedli na jednej z ławek pod olbrzymim szklanym dachem hali dworca*. ○ 1949 Bystr. Warsz. 256, DOR *Handel uliczny towarami spożywczymi przenosi się stopniowo do nowocześnie urządzonych hal targowych*. ○ 1952 Otw.Spot. 42, DOR *Wielka cisza panowała w olbrzymiej hali konferencyjnej*. – (SŁA), SW, LSP, DOR. ◇ **Etym:** nhd. *Halle* subst. f., ‘großer, überdachter Raum’, GRI. ◇ **Hom:** *hala* subst. f., ‘Weideland im Gebirge, oberhalb der Baumgrenze’, bel. seit 1869–1870, DOR, zuerst geb. SWIL. ◇ **Der:** *halowy* adj., 1925 Ziemia s.219, DOR *Cerkwie te, jak wszystkie prawie kościoły XV w. w Polsce, są budowlami o systemie halowym*. ○ 1949 Zakrz.S.Skoki 33, DOR *Do niej [zawodniczek] należy również halowy rekord Polski w skoku wzwyż*. Zuerst geb. DOR. ♠ In der zweiten Hälfte des 19.Jhs. aus dem Deutschen in Syntagmen wie *Fabrikhalle* → *hala fabryczna*, *Bahnhofshalle* → *hala dworcowa* entlehnt (*sala banhofu* ist bereits 1879 bei WIECZORKIEWICZ belegt, wohl als Teil des *Bahnhofsgebäudes*; SW hat nur *hala targowa, gimnastyczna, muzyczna*; vgl. *Turnhalle* und *Tonhalle* bei GRIMM); auch *hale targowe* (vgl. *Markthalle*) könnte hierzu gehören, vgl. jedoch, des Plurals wegen, frz. *les halles*. *Hala konferencyjna* (s.o.) übersetzt wohl engl. *conference hall*; sonst tritt eher *sala konferencyjna* auf. Zum Beleg für *halowy* 1925 vgl. dt. *Hallenkirche*. Wie in anderen Fällen auch wurde die Bedeutung bzw. der Bedeutungsumfang eines ursprünglich deutschen Lehnwortes durch Lehnübersetzungen aus weiteren Sprachen erweitert.

« zurück blättern vor »